

- Vitrysk opposition behöver fortsatt stöd från utlandet.
- Eva Gustavsson om friheten att välja.
- Stiftelsen har hållit en första ungdomskonferensen i Georgien.
- Befria nätet-kampanj lanserad på engelska.

Fortsatt stöd till vitrysk opposition

Jarl Hjalmarson Stiftelsen är sedan flera år verksam i Vitryssland. Det land som ofta kallas Europas sista diktatur. Stiftelsens arbete fokuserar på att ge två samarbetspartier den kunskap och de verktyg som krävs för att själva kämpa för demokrati.

Eftersom Vitryssland till stor del saknar demokratiska traditioner måste sådana byggas upp från grunden. Tanken är att genom utbildning i det politiska hantverket och genom att förmedla kontakter med politiskt aktiva i andra länder kan Hjalmarsonstiftelsen hjälpa oppositionen att bli mer förberedd på det arbete som väntar efter Lukasjenka. Erfarenheter från Baltikum visar vikten av en sådan förberedelse när det gäller att hämta in den tid som gått förlorad under diktaturen.

– Att ha en välorganiserad och förberedd ▶

*Leninstaty framför parlamentet i Minsk.
Foto: Christian Holm.*

Hjalmarsonstiftelsen i Kroatien eller “Konsten att demokratisera världen”

Lördag 17 april kl 9-10.15 i rum R2

Panel:

Gunnar Hökmark, ordförande i Europaparlamentets Kroatienkommitté
Franjo Matusic, ordförande utrikesutskottet i det kroatiska parlamentet
Darija Jurica, internationell sekreterare i HDZ:s ungdomsförbund

Moderator är **Göran Lenmarker**, utrikesutskottets ordförande och ordförande för Hjalmarsonstiftelsen.

kommunal
rikskonferens
2010

J

H

S

opposition som kan ta över ledarskapet för landet är oerhört viktigt. Utan någon erfarenhet och förberedelser minskar möjligheterna för dem att bedriva ett framgångsrikt arbete efter ett maktskifte den dag det kommer. Det är desutom viktigt som ett led i arbetet för en demokratisering av landet. Den vitryska allmänheten måste känna hopp och ha förtroende för oppositionen och känna att den skulle kunna förbättra landet. Det är en förutsättning för att få till stånd en förändring, säger Christian Holm, moderat riksdagsledamot och ledamot av utrikesutskottet samt Hjalmarsonstiftelsens styrelse.

Han har tillsammans med Evelina Lorentzon, senior projektledare för Stiftelsen, besökt Vitryssland ett stort antal gånger. Nu senast i mars:

– När vi talat med företrädare för våra vitryska samarbetspartier framhåller de hur viktigt vårt stöd är för dem. Många partiaktiva, framför allt yngre, upplever i dag att deras aktiviteter inte tjänar någonting till. Denna känsla förstärks av att det i nuläget ser ut att

Christian Holm arresterad i Vitryssland. Vad händer?

“Det var 2006 inför det senaste presidentvalet. Vi hade möten med oppositionen, vilket uppenbarligen oroade regimen och KGB.

Efterföljande cirka fyra timmar fick vi spendera i polishuset med några tappra försök att förhöra en grupp icke rysktalande svenskar på ryska. Därefter släpptes vi och fick egentligen inte någon förklaring till gripandet.

Det var en bra erfarenhet som gav en liten uppfattning av vad våra vänner inom oppositionen tvingas leva med varje dag och vilka risker deras frihetsarbete innebär för dem och deras familjer.”

vara svårt att få ihop en stark oppositionskandidat i presidentvalet nästa år, förklarar Evelina Lorentzon.

– Det är värdefullt för dem att känna att de inte är ensamma utan har vänner utanför landet. De är också tacksamma att vi besöker landet och regionerna.

I Vitryssland arbetar Stiftelsen både med partiledningar och med ungdomar. Enligt en internrapport kan man se en “klar förbättring i kunskaper hos de ungdomar som vi arbetat med. Den politiska diskussionen ligger på en

helt annan nivå liksom mycket av kampanjarbetet.” Numera arbetar vitryssarna exempelvis med dörrknackning och olika typer av webbkampanjer, något som inte var fallet för tre år sedan.

Ett av den vitryska oppositionens stora problem har varit att man varit alltför abstrakt i sin vision. Demokrati har inte varit tillräckligt konkret för att entusiasmera de breda folklagren.

– Den senaste tiden kan vi också se att båda ungdomsförbunden, men till en viss del också moderpartierna, konkretiserat sina kampanjer. Frihet och demokrati är alltså bärande idéer, men ”smalare” sakfrågor har också presenterats. Exempelvis förslag om alternativ militärtjänst och förslag om sänkta skatter på bilimport av ickeryska bilar, berättar Evelina Lorentzon och tillägger att flera av de ungdomar som tidigare deltagit i Stiftelsens utbildningar nu nått den nivån att de själva är med som talare.

En viktig del av Stiftelsens arbete är att diskutera samarbete och alliansbyggande. Samarbete mellan olika politiska partier är inte bara viktigt i kampen för en demokratisering. Koalitionsbyggande är också grunden för politiskt arbete i demokratiska system.

– Det är viktigt att alla demokratiska krafter gemensamt arbetar för att uppnå en demokratisk utveckling. Att försöka hitta en gemensam demokratisk kandidat i presidentvalet är ett exempel. En splittrad opposition med många olika kandidater försvårar mobiliseringen och möjligheten för en kandidat att samla ett brett stöd och gynnar främst den sittande presidenten, säger Christian Holm.

Ett resultat av Stiftelsens arbete hittills i Vitryssland är att de två partierna BPF och UCP har börjat samarbeta. Samarbetet på partiledningsnivå är mycket gott och även lokalt har organisationerna i allt högre grad börjat samarbeta. Detta trots att de ingår i olika politiska koalitioner.

Arbetar Hjalmarsonstiftelsen med kvinnornas ställning i de vitryska samarbetspartierna?

– Även om andelen kvinnor i ungdomsorganisationen tycks tämligen oförändrad har dessa kvinnliga företrädare ett helt annat spelrum idag än när vi började, förklarar Christian Holm.

I dag finns det ett flertal kvinnliga ordförande och flera av de kvinnor som Stiftelsen arbetat med i ungdomsorganisationerna har börjat dyka upp på nyckelpositioner i partierna. Stiftelsens mål är att öka andelen kvinnor som engagerar sig i systerpartierna samt att hjälpa fram bra kvinnliga kandidater till lokalvalen 2014. ■

Utbildning om EU

En viktig del av Hjalmarsonstiftelsens verksamhet är utbildning om EU.

Ett exempel är den studieresa till Bryssel som arrangerades i februari för en grupp kvinnliga politiker från Bosniska Party for Democratic Progress, PDP.

Programmet omfattade besök vid Europeiska kommissionen, Europaparlamentet och Nato. Gruppen träffade också de bosniska ambassadörerna till EU respektive Nato och hade då chans att informellt diskutera sitt lands relationer till de båda institutionerna. I Europaparlamentet träffade man den svenska ledamoten Anna Maria Corazza Bildt.

Under mars månad arrangerade Hjalmarsonstiftelsen ytterligare studieresor till Bryssel, dels för en grupp serbiska ungdomar från Democratic Party of Serbia, DSS, dels för deltagare från Nasja Ukrajina (Vårt Ukraina).

Dessa båda grupper fick bland andra träffa Anna Ibrisagic, MEP, Christofer Fjellner, MEP

Senaste nytt

Kvinnliga politiker från Bosniska Party for Democratic Progress, PDP besöker Bryssel.

och representanter från Moderaternas kansli i Bryssel. Förutom besök vid sedvanliga EU-institutioner fick deltagarna träffa sina respektive länders representanter till EU respektive Nato. Ett inslag i utbildningen som ger en insikt om vägen till eventuellt EU-medlemskap.

Skribentutbildning

I mitten av mars höll Hjalmarsonstiftelsen utbildning för skribenter intresserade av utrikespolitik. Utbildningen sker i tre steg och innehåller både teori och praktik.

En tredje grupp skribenter hade ansökt, antagits och träffades för första gången - samtidigt som en tidigare grupp avslutade sin utbildning. Skribentutbildningen leds av Marika Ehrenkrona och Elisabeth Precht. Talare vid konferensen i mars var Mats Johansson, moderat riksdagsledamot - som föreläste om Ryssland - samt Arba Kokalari, UD, som talade om Albanien.

Ideologiutbildning för turkiska ungdomar

12-14 mars arrangerade Hjalmarsonstiftelsen i samarbete med den turkiska tankesmedjan Association for Liberal Thinking (ALT) en konferens med boken *Principles for a Free Society* som tema. Detta är en skrift som specialskrivits för Stiftelsen av statsvetaren Nigel Ashford.

Deltagarna på konferensen var unga politiskt aktiva studenter. De svenska talarna var Cecilia Stegö Chilo, senior consultant, Springtime, Thomas Gür, senior adviser till JHS och Cecilia Brinck, Moderaterna i Stockholms stad.

► Första konferens i Georgien

19-21 mars 2010, arrangerade Hjalmarsonstiftelsen en ungdomskonferens i samarbete med Moderaternas georgiska systerparti United National Movement (UNM). Konferensen hölls i Georgiens huvudstad Tbilisi och temat var ideologi.

Detta var den första utbildning som arrangerats av Stiftelsen i Georgien. Tidigare har dock georgier deltagit i utbildningar i Sverige. Det var unga politiskt aktiva studenter från UMN:s ungdomsförbund som var med i Tbilisi.

Talare på konferensen var Irakli Kavtaradze, parlamentsledamot och internationell sekreterare, UNM; Peeter Luksep, tidigare moderat riksdagsledamot; Magnus Nilsson, ledamot av kommunfullmäktige i Solna och ordförande i miljö- och hälsoskyddsutskottet samt Mattias Svensson, redaktör på tidskriften NEO.

Under konferensen diskuterades bland annat ideologins betydelse för ett politiskt parti, marknadsekonomi, frihandel och globalisering.

Talare och kursdeltagare på ideologikonferensen i Tbilisi, Georgien.

Jarl Hjalmarson Stiftelsens websatsning om frihet på nätet finns även i en engelsk version.

På www.hjalmarsonfoundation.se/freedom finns fördjupande artiklar om nätfriheten i bland annat Nordkorea, Iran och Vitryssland.

Ett ögonblick med

Eva Gustavsson
Managing Director
JHS

Frihet att välja – även på nätet

Valresultatet i Ungern visar klart och tydligt vartåt vinden blåser - åt höger.

Efter årtal av socialistiskt vanstyre, med en ekonomi som körts i botten, har det ungerska folket sagt ifrån. Vårt systerparti Fidesz vann majoriteten av rösterna i den första valomgången till det ungerska parlamentet. Den andra omgången hålls den 25 april.

Det är glädjande att ett systerparti vinner ett val med bred marginal. Det är också uppmuntrande att se att en ung demokrati, som den ungerska, fungerar på ett föredömligt sätt. För vi ska inte glömma att för bara 20 år sedan hade ungrarna inte möjligheten att rösta bort en regering! Detta är den utveckling som vi har till uppgift att främja. Enkelt uttryckt innebär det att vi bygger och säkrar demokratin i de länder där vi är verksamma.

För att nå målet behövs ett antal redskap. Tillgång till kunskap är ett viktigt sådant i demokratis tjänst. Faktum är att i slutna samhällen används *undanhållande av kunskap* som ett led i att förtrycka folket. Kunskap tillkommer endast makteliten.

Globaliseringen och utvecklingen av nya medier - inklusive internet och mobiltelefoni - är centrala garantier för en demokratisk utveckling i världen. Det är mot denna bakgrund som Hjalmarsonstiftelsen slår ett slag för frihet på nätet. Under 2010 satsar vi i olika former på att *Befria nätet!* Dels genom en kampanj på vår hemsida - både på svenska och på engelska - dels kommer vi att presentera detta tema på årets bokmessa.

Stiftelsens arbete för frihet på nätet tar sig också uttryck i projektet *Santiago Digital* i Dominikanska Republiken. Vårt systerparti Fuenza Nacional Progresista (FNP) och dess partisekreterare José Ricardo Taveras satsar på att lära ut betydelsen av tillgång till kunskap för en demokratisk utveckling. Fri tillgång till internet är centralt i denna satsning som vänder sig till en fattig befolkning. ■